

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

Respect pentru oameni și cărți

© 2017 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © iStockphoto.com/Shaiith

Foto autor: din arhiva personală

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

GANEA, TUDOR

Miere / Tudor Ganea. – Iași: Polirom, 2017

ISBN print: 978-973-46-6763-5

ISBN eBook: 978-973-46-6834-2

ISBN PDF: 978-973-46-6835-9

821.135.1

Printed in ROMANIA

Tudor Ganea

MIERE

roman

POLIROM
2017

I

Afară

Deși dormise cu geamul închis, Stelu se trezi în miroș de salcâm. Se ridică în fund și rămase cu privirea pierdută între plăcile sobei de teracotă. Transpirase în timpul nopții și-și simți sudoarea cum îi aluneca pe spate. De afară se auzeau cocoșii din sat. Își ridică palmele de pe genunchi, le apropie de față și își inspectă bătăturile mari și galbene. Duse o palmă la gură și începu să-și roadă o bătătură. Desprinse cu dinții o pieleță moartă pe care o mestecă și apoi scuipă pe dușumeaua din lemn de brad. După câteva minute în care privi soba fără să clipească, cu râuri de transpirație scurgându-i-se pe spatele lat, se ridică în picioare și ieși din cameră. Trebuia să intre în bucătăria de vară luminată puternic de un geamlâc.

Soarele abia răsărise și praful din bucătărie plutea în lumina dimineții ca o ceată roșie. Stelu ieși în curte mijindu-și ochii, orbit de răsăritul săngeriu.

Răcoarea îi zvântă sudoarea și își simți spatele rece. Trase puternic aer pe nări. Vântul adia și aduse dinspre cotețe miros de găină și paie. În curtea vecină, aproape lipit de o casă cu cerdac, se întreazărea coama unui cort de festivitate. Lângă cort, doi bărbați trăgeau de sfori că să-i întindă prelata din pânză. O femeie în vîrstă se învârtea pe lângă ei, inspecta lucrul și le tot dădea indicații.

După ce-i urmări un timp, Stelu intră sub șopronul din prelungirea geamlâcului și reapăru în curte, împingând de coarne un motocultor cu roți de cauciuc pe care îl duse lângă un Logan parcat în fața porții. Deschise portbagajul, propti motocultorul pe un genunchi și-l împinse înăuntru. Urcă la volan și demără. Trapa portbagajului rămase deschisă, rezemată în mânerele de cauciuc ale sapei.

Când Loganul trecu prin dreptul curții lor, bărbații care montau prelata cortului se opriră din lucru și priviră către mașina cu portbagajul rabatat:

— Dacă apare diseară p-acilea, îi dau omoru'! zise unul din ei.

Ajuns la viile de la marginea satului, Stelu își parcă mașina într-un lan de trifoi, scoase motocultorul din portbagaj, îl porni și se puse pe lucru. Cu motorul ambalat, strânse coarnele în mâini, își lăsa greutatea corpului pe antebrațe și împinse. Frezele motocultorului intrau în pământ și întorceau bulgării negri plini de râme și pir, aşa că, în

scurt timp, Stelu simți în nări mirosl amar de brazdă răscolită. În urma lui, pe rândurile dintre butuci, aterizau graurii și ciuguleau coropișnițele ieșite din pământul umed.

După ce termină primul rând, Tânărul își dezbrăcă tricoul și îl aruncă în vârful unui arac. În capătul viei, întoarse ghidonul și porni pe următorul rând. Mușchii îi tremurau în vibrația motorului și câteva picături de transpirație i se prelinseră de pe gât pe rezervor. Soarele urcase sus și îi bătea acum în față, arzându-i fruntea. Vibrația motorului îi clănțănea dinții, iar mirosl de benzină îl ameții. Când ajunse în capătul celui de-al treilea rând, întoarse, își încordă toți mușchii, împinse cu forță și porni pe rândul patru, în viteză. Graba cu care împingeau acum sapa motorizată bloca din când în când cuțitele frezelor, care nu mai făceau față și dădeau rateuri. Ajunse la capătul rândului, ieși din vie și străbătu trifoiul împingând în ghidon. Când trecu pe lângă Loganul său, ridică piciorul și lovi cu talpa în oglinda laterală a șoferului. Oglinda se desprinse de pe caroserie și se făcu țăndări. Cu palmele încleștate pe coarnele motocultorului, se îndepărta de mașină, ieși din vii și o luă de-a curmezișul, tăind un teren viran și îndreptându-se spre o livadă de meri. Împingeau în forță mașinăria și privea în față fără să clipească.

Un bătrân ce-și săpa via la cazma se oprișe din lucru și privise toată scena fără să zică nimic.

Rezemat în coada cazmalei, îl urmări cum ieșe dintre butuci și se pierde printre meri, cu mâinile încleștate pe ghidonul ce trepida și săltă pe denivelări.

Ajuns la șoseaua principală, Stelu se opri și-și îndreptă spatele fără să dea drumul mânărelor tremurânde. Soarele îi strălucea atât de tare în pielea transpirată, încât, atunci când un copil trecu pe lângă el, își puse palma cozoroc deasupra frunții, orbit de lumina reflectată din pieptul lui Stelu. Acesta măsură pentru o clipă șoseaua, ambală motorul și se urni împingând motocultorul prin șanțul de pe margine. Când intră în sat, câteva gâște își luară zborul din calea sa, dezvăluindu-i silueta masivă cu mușchii încordați și bine definiți, cu carotidele întinse până sub maxilarul proeminent, cu buzele lipite strâns și nările mari prin care aerul expirat se auzea șuierând de la câțiva metri. Trecu de primele case. Până să ajungă în mijlocul satului, strânse în urma lui buluc de lume. Atrași de zgomotul motocultorului, oamenii ieșeau din curți, apăreau curioși pe la porți și completau cărdul ce se strânsese în jurul Tânărului. Unii mergeau în spatele lui direct prin șanț, pe urma săpată în pământ, alții, desculți, pe asfaltul fierbinte al străzii, în timp ce un grup de copii coborâseră în fața lui și-și făcuseră un joc, fugind din calea frezelor ce rețeau păpădii, întorceau bulgări sfârâmicioși și zdrobeau amenințător PET-uri de bere, catapultându-le plasticele la zeci de metri în aer. Când

întâlnea câte o podișcă, Stelu trăgea aer în piept, urca din șanț pe șosea – împingând pieptis sapa –, decupla frezele, oculea podișca și cobora din nou în șanțul de pe marginea drumului, unde cuțitele își reluau săpătura.

Ajuns aproape de centrul satului, Stelu ieși din șanț și viră dintr-o dată la dreapta, intrând pe poarta deschisă a unei curți. Ceata din spatele său îl urmă și, curând, curtea se umplu de fulgii găinilor ce săreau speriate din calea sa și a oamenilor veniți din stradă. O femeie în vîrstă ieși pe prispa casei sale și privi cu gura căscată cum urma lăsată de sapa huruitoare îi împarte curtea în două, cotește pe lângă porumbar, ieșe pe poarta din spate și se pierde pe o părloagă, trăgând după ea cărdul de curioși care îi traversaseră ograda fără să bage în seamă și pe care îi pierdu din ochi când capul lor de formă viră brusc și intră cu măgăoaia zgomoatoasă într-o altă curte.

Curând, numărul oamenilor din spatele lui Stelu depăși suta. Cu roțile motocultorului suind și coborând denivelări, Tânărul intra și ieșea din curți, impasibil la înjurăturile unor proprietari care, trezindu-se cu puhoiul de lume invadându-le bătătura, dădeau să se repeadă, furioși, către Stelu, însă erau imediat potoliți de privirile amenințătoare ale tinelilor strânși în spatele său.

Frezele săpau pământul grădinilor, făcând prăpăd și tăind din calea lor orice obstacol: tufe de

viță-de-vie ce, odată retezate și învârtite în tăișul lamelor, își aruncau coardele în sus, căzând apoi printre butucii smulși din rădăcini, trandafiri culcați la pământ și tocați, cu petalele luminând aerul înserării ca o ninsoare ciclamen-fosforescentă, araci de fasole trântiți și făcuți țăndări, cu cârceii ondu-lați încolăcindu-se de gleznele oamenilor ce pășeau în urma sapei, murdari de pământul aruncat de freze și pigulindu-și râmele reci ce le aterizau pe frunțile transpirate.

Până seara, satul era brăzdat de urma neregulată a motocultorului, al cărui rezervor fusese umplut de câteva ori, din mers, de tinerii strânsi în spatele lui Stelu – un fel de brigadă protectoare la vederea căreia până și cei mai fioroși bărbați se înmuiau resemnați și-și lăsau curțile și grădinile să fie străbătute de sapă. Tânărul oculea case, cotea pe după fântâni și tăia – transversal sau longitudinal – curțile, după o logică știută numai de el. Șanțul rezultat se deschidea ca o incizie în pământul terenurilor virane, livezilor sau grădinilor. Tăișul sistemului rotativ își făcea cu greu cărare prin uscăciunea pâr-loagelor, pentru ca, atunci când ajungea în preajma cotețelor, să-și croiască săpătura cu ușurință prin bălegarul moale, lăsând în urmă o cicatrice din care se ridică mirosul amar de cernoziom.

Ajuns în dreptul cimitirului, Stelu intră cu sapa printre morminte. O mare parte a cîrdului însotitor rămase afară, făcându-și cruci în fața porților

din lemn de nuc în baițul cărora străluceau fețe de sfinți sculptați șubred. Îl urmară doar cei cincisprezece-douăzeci de tineri din primul eşalon, care-i asiguraseră până atunci protecția. Mormintele cimitirului erau săpate în deal și își adunau crucile spre vîrf, acolo unde trona biserică. Soarele apusese și săngerul înserării se adunase în cupola turlei, de unde tabla cutată îi arunca strălucirea pretutindeni, ca un far roșu. Cu grijă să nu le dăărâme gărdulețele fragile, ale căror uluci putrede își umflau fibrele cu umezeala nopții, Stelu săpa printre morminte, ocolind crucile din marmură îngălbinită de timp – cu fotografiile morților privindu-l de sub ovalul sticlelor lucioase –, urcând și coborând panta dealului, prelungind printre cruci bucla neîntreruptă pe care o începuse la intrarea în sat. Ascunși de întunericul nopții, motocultorul și cel care-l manevra nu mai putură fi văzuți de cei rămași jos, în fața porților. Numai huruitul motorului ce-și amplifica din când în când zgomotul, precum și luminile lumânărilor ce se stingeau pe sub cruci desenau în imaginația celor de jos traseul săpătorului.

După un timp, becul unui stâlp de iluminat dezvălui silueta lui Stelu ieșind din curtea bisericii. În urma lui, cei douăzeci de tineri. Ambală motorul și se îndreptă spre curtea din care ieșise în acea dimineață. Trecu prin fața casei sale și își continuă traseul, împingând motocultorul prin șanț

spre curtea vecină. Acolo, în fața porților larg deschise, se strânseseră bărbați ce ieșiseră din cortul de nuntă ridicat lângă casa cu cerdac. Văzându-i pe Stelu și pe tinerii din spatele său, bărbații își dădură sacourile jos și își suflecară mânele.

Se întâlniră pe podișcă. Un Tânăr în tricou roșu dădu primul pumn. Cel din față căzu. Urmă al doilea pumn, încasat de un nuntăș gras în ceafă. Nuntașul sedezechilibră. În cădere, îl lovi pe un altul cu capul în gură. Un dinte îi rămase înfipt în frunte. Căzură unul lângă altul. Un bărbat în costum veni în viteză. Îl lovi pe Tânărul în tricou roșu fix în rinichi. Tânărul se încovoie și se lăsa pe vine. Primi un picior în cap din lateral. Își simți urechea desprinsă. Primi al doilea picior în gură. Căzu pe o parte. I se scurse o bală cu sânge și bucăți de dinți. Primi și al treilea picior, în ficat. Nu-l mai simți. Genu și închise ochii. Peste el începu bătaia. Îl călcau în picioare. și ai lui, și nuntașii. Din când în când gema, inert. Tălpi se urcau pe el, îl apăsau, îi scoteau sâangele pe gură. Monturi crestate de canini. Obraji mușcați. Antebrațe lovind cu sălbăticie. Genunchi spărgând coaste, cu trosnet uscat, de surcele. Pumni în tâmpale, pumni în burți umflate. Vomă țășnind din guri. Dinti înghițiti, zgâriind esofagul. Gâturi strânse ca în clește, între biceps și antebraț. Oameni căzuți pe jos, leșinați. Tălpi strivind pomeți. Mandibule dislocate

și buze crestate, fluturând nefiresc. Ochi striviți – ca niște gălbenușuri sparte – sub arcade de carne vie. Ulci rupte din garduri, crăpând zgomotos pe spinări transpirate, ca de tauri. Sânge țășnind din nasuri, scurgându-se din guri, șiroind din urechi sau picurând din ochi. Sânge amestecându-se cu praful fin, înmuindu-se într-un noroi roșiatic. Râuri subțiri de sânge alunecând de pe frunți, intrând în ochi și întunecând priviri de sălbăticiumi. Limbi sfârtecate ce nu mai articulau decât icnete de fiare. Subrațe transpirate, emanând miros de amoniac. Smocuri de păr smulse cu tot cu scalp. Durere. Bărbați mergând în patru labe, asemenea cainilor. Bărbați căzuți pe spate, pe burtă, cu urechile înfundate în mocirla carmin. Bărbați gemând, înjurând și icnind. Bărbați încordați, cu pulsuri accelerate și timpane zvâcnind.

Prin grămadă de trupuri văguite, protejat de cățiva tineri ce făcuseră de la început cerc în jurul său – încasând și expediind pumni și picioare –, Stelu împingea motocultorul, impasibil la măcelul din jur, ocolindu-i pe cei căzuți în calea sa și adâncindu-se în curte. Cuțitele rotative săpau și îi împroșcau cu gemul de sânge pe nuntașii bătrâni ce nu participaseră la bătaie și care se aranjaseră într-un defileu uman, stânga-dreapta, căscând ochii la cel ce le întrerupsese petrecerea.

Când Stelu intră sub prelata cortului, lumea amuți. Zgomotul motorului umplu fundalul sonor.